

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

**Vitalij Jurčenko menda bil dvojni agent —
Njegova vrnitev v ZSSR udarec ameriški
obveščevalni službi CIA**

WASHINGTON, D.C. — Sinoči je v sovjetskem poslaništvu imel tiskovno konferenco agent sovjetske KGB Vitalij Jurčenko. Dejal je, da ga je avgusta letos v Italiji ugrabila ameriška obveščevalna služba, ga pripeljala v ZDA ter ga zasliševala in mučila več mesecev. Preteklo soboto pa se mu je posrečilo pobegniti in priti v poslaništvo ZSSR. Izrazil je željo, vrniti se v Sovjetsko zvezo. Trenutno se nahaja v poslaništvu.

Ameriška verzija zadeve je drugačna. Predstavnik State Departmenta je dejal, da so bile trditve Jurčenka na tiskovni konferenci izmišljene, da se je bil sam zaprosil za politično zatočišče v ZDA, ter da je prostovoljno sodeloval v zasliševanjih in posredoval veliko koristnih podatkov. State Department zahteva intervju z Jurčenkom, katerega namen je ugotoviti, ali se res želi vrniti v ZSSR. Šele potem bodo ZDA pristale na njegov odhod.

Nekateri kongresniki, ki se ukvarjajo z zadevami ameriških obveščevalnih služb, menijo, da je bil Jurčenko od začetka dvojni agent. Drugi zopet mislijo, da je Jurčenko res zaprosil za azil, a se je kasneje premislil. Dobro poučeni viri v CIA so tudi deljenega pomenja, vendar poudarjajo, da so bili podatki, ki jih je posredoval tekom zasliševanj Jurčenko, večinoma zastareli in niso škodovali KGB.

Sinoči je dejal Jurčenko, da mu je CIA ponudila milijon dolarjev, ako bi ostal v ZDA. Po njegovem prihodu v ZDA so bili v CIA dali vedeti, da je Jurčenko peti najvišji uslužbenec KGB in da je vodil obveščevalne aktivnosti KGB v ZDA in Kanadi. Ako bi to bilo res in ako bi bil Jurčenko res hotel sodelovati z ZDA, bi bil lahko imenoval na duca te skritih sovjetskih agentov, aktivnih v ZDA in Kanadi. Tega pa Jurčenko menda ni storil.

**Sovjeti objavili intervju predsednika
Reagana s sovjetskimi novinarji**

MOSKVA, ZSSR — Včeraj je *Izvestija*, poleg *Pravde* vodilni osrednji sovjetski časopis, objavil tekgst intervjuja, ki ga je imel predsednik Reagan s sovjetskimi novinarji. *Izvestija* je sicer izpustila nekatere Reaganove trditve, objavila pa je precejšen del intervjuja. To je prvič od l. 1961, da je sovjetski tisk objavil intervju z ameriškim predsednikom, čeprav je predsednik Nixon govoril neposredno po sovjetski televiziji med uradnim obiskom v ZSSR l. 1972.

Reagan je dejal v intervjuju, da so sovjetske čete postavile sedanjo afganistansko vlado, kar pa *Izvestija* ni objavila, kot tudi ni posredovala svojim bralcem Reaganovo trditev, da ima Varšavski vojaški pakt več vojakov v Evropi, kot jih ima NATO. *Izvestija* je tudi izpustila predsednikova trditev, da so ZDA po drugi svetovni vojni bila pripravljena izročiti svoje jedrsko orožje kaki mednarodni organizaciji.

Kljub temu, *Izvestija* je objavila Reaganovo trditev, da uporabljajo sovjetske čete v Afganistanu posebne mine, ki imajo obliko igračk za otroke. Sovjetska javnost — *Izvestija* ima namreč večmilijonsko naklado — je brala tudi Reaganovo trditev, da ZSSR »okupira« Afganistan, Etiopijo, Angolo in Južni Jemen, ter da ZSSR celo prednjači v raziskovanju tako imenovane Vojne zvezd.

**Še o sovjetskem mornarju Miroslavu
Medvidu — Sovjetski vojak, ki se je zatekel
v poslaništvo ZDA v Kabulu, odšel**

WASHINGTON, D.C. — Zadeva sovjetskega mornarja Miroslava Medvida, ki naj bi bil zapustil sovjetsko tovorno ladjo blizu New Orleansa in iskal politično zatočišče v ZDA, a je bil potem vrnjen na ladjo proti svoji volji, še ni končana. State Department trdi, da Medvid noče ostati v ZDA, tega pa ne verjamejo predstavniki ukrajinskih in poljskih organizacij v ZDA. Te organizacije zahtevajo preiskavo in ponovno srečanje z Medvidom. Zahtevajo tudi, da bi ne smela sovjetska ladja zapustiti ameriške vode, predno ne bi bil Medvid zopet intervjuvan. Ameriška vlada nasprotuje takšni intervenciji in očitno želi, da bi ladja z Medvidom vred zapustila ZDA.

V Kabulu, Afganistan, je 19-letni sovjetski vojak Aleksander Suhanov po dveh srečanjih s sovjetskim poslanikom pristal, da bo zapustil ameriško poslaništvo, v katerem se je nahajal pet dni, in se vrnil svoji enoti, kar je tudi storil. Suhanov je bil stražar pred poslopjem kabulskega radia, ki je zraven poslaništva ZDA, ko je prišel v poslaništvo in dejal, da noče biti več vojak v Afganistanu. Kmalu potem so sovjetske in afganske čete poslaništvo obkolili, prekinili električni tok in po diplomatskih poteh zahtevali izročitev Suhanova. Mladi vojak se je končno premislil.

— **Kratke vesti** —

**Beograd, SFRJ — Na dvodnevem se-
stanku centralnega komiteja Zveze komuni-
stov Jugoslavija, je bilo sklenjeno, da bodo
v SFRJ še vedno obdržali sistem samoupravl-
janja in tudi vse druge osnovne oblike jugo-
slovanskega družbenopolitičnega sistema.
Zaradi obilice dolgotrajnih gospodarskih
težav, so mnogi v SFRJ predlagali daljno-
sežne sistemske spremembe, kar pa je cen-
tralni komite s svojim sklepom zavrnil. To
pomeni tudi, da bistvenih sprememb ne bo
na partijskih kongresih, ki bodo prihodnje
leto v SFRJ.**

**Newton, Mass. — Včeraj je govoril po
telefonu s svojimi sorodniki v ZDA vodilni
sovjetski oporečnik Andrej Saharov. Govo-
rila je tudi njegova žena, Jelena Bonner, ki
bo v kratkem začasno zapustila ZSSR in
iskala zdravniško pomoč za očesno in tudi za
srčno bolezen v Italiji in ZDA. Bilo je prvič v
šestih letih, da je mogel Saharov govoriti po
telefonu s svojimi sorodniki.**

**Moskva, ZSSR - Danes dopoldne se je
državni sekretar George Shultz srečal s sov-
jetskim voditeljem Mihailom S. Gorbačovom.
Govorila sta o prihajajočem sestanku
na vrhu med Gorbačovom in predsednikom
Reaganom. Včeraj sta bila skupaj kar osem
ur Shultz in zunanji minister SZ Eduard Še-
vardnadze.**

**Roanoke, Va. — Zvezne države Virgi-
nia, Zahodna Virginia in Severna Karolina
so prizadete zaradi obsežnih poplav, ki jih je
povzročilo rekordno deževje. Ob življenju so
štirje osebe, eno pa pogrešajo. V mnogih
krajih so zabeležili več kot 10 inčev dežja,
celo v Clevelandu, kjer dežuje zadnje tri dni,
so merili od 3 do 4 inčev dežja.**

**Washington, D.C. — ZDA trdijo, da so
ZSSR in njene zaveznice v zadnjih tednih po-
slale veliko sodobnega orožja Nikaragvi.
Gré predvsem za tanke in vojaške tovornjake.**

Iz Clevelanda in okolice

Belokranjsko martinovanje—

Belokranjski klub pripravlja svoje martinovanje, ki bo 9. novembra v Slov. narodnem domu na St. Clair Ave. Za vstopnice lahko pokličete Matta Hutarja (481-3308) ali pa Vido Rupnik (289-0843).

Jadran vabi na svoj koncert—

Letos praznuje pevski zbor Jadran svojo 65-letnico. V soboto, 9. novembra, vabi Jadran ljubitelje slovenske pesmi na svoj jesenski nastop, ki bo združen z večerjo in plesom in sicer v SDD na Waterloo Rd. Večerjo bodo servirali od 4.30 do 6.30., koncertni nastop bo ob 7., sledil mu bo pa ples. Vstopnice so po \$13 in jih imajo člani zbora.

65-letnica poroke—

Ta petek, 8. nov., bosta praznovala 65. obletnico poroke Joseph in Antonia Rolih, 12304 Havana Rd., Garfield Hts., OH 44125. Čestitajo jima ob visokem življenjskem jubileju vsi družinski člani, ostali sorodniki in prijatelji ter vsi pri A.D.

V tiskovni sklad—

Belokranjski klub je daroval \$25 v naš tiskovni sklad. Za lepo podporo se zahvalimo, prijaznim Belokranjcem pa želimo veliko uspeha na martinovanju 9. novembra!

Balinarsko tekmovanje—

V dneh 23. in 24. novembra bo balinarsko tekmovanje, ki ga sponzorira Balinarski klub na Waterloo Rd. Podeljene zmagovalskim ekipam bodo lepe denarne nagrade. Za podrobnosti, pokličite 481-5378.

Novi grobovi

John J. Sporar

Umrli je John J. Sporar, sin Johna in Mary, roj. Kastalic (oba že pok.), brat Williama in Raymonda, 8-krat stric, 10-krat prastric. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152. cesti v četrtek, 7. novembra, v cerkev Naše Gospe Pomočnice zjutraj ob 8.45 in od tam na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo jutri, v sredo, pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Bernadine Ivancic

V Lorainu je umrla 70 let stara Bernadine Ivancic, roj. Suhay, žena Franka, mati Jerryja, Franka, Sue Hanlin, Marilyn Sleasman in Paule Harding, 3-krat stara mati, sestra Paula, Jim-a in Joe-a. Pogreb bo iz pogrebnega zavoda Dovala, 1976 E. 31. St. v Lorainu, jutri, v sredo, v cerkev St. Vincent DePaul v Lorainu dop. ob 9.30 in od tam na pokopališče Kalvarije v Lorainu. Na mrtvaškem odru bo danes, v torek, pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Volitve danes—

Danes so v našem mestu in v okoliških predmestjih volitve. Volišča bodo odprta do 7.30 zvečer. Zaradi deževnega vremena pričakujejo, da bo udeležba volivcev nizka. Volivci bodo lahko izbrali med županom Georgeom Voinovichem in tekmeccem Garyjem Kuciničem. V 11. vardi (Collinwood) išče ponovno izvolitev zaslužni Michael Polensek, v 13. (St. Clair) pa Gus Frangos, ki ga AD priporoča, in Joseph Strejnowski. Priporočamo tudi Edmunda Turka, ki kandidira za mestno sodišče. Med predlogi menimo, da je posebej koristen okrajni predlog 2, ki nudi podporo duševno in telesno prizadetim. Odobritev tega predloga tudi zelo priporoča clevelandska škofija.

Novemberfest pri Sv. Vidu—

V dneh 8., 9. in 10. novembra bo pri Sv. Vidu tradicionalen Novemberfest. V petek in soboto bodo v avditoriju razne igre z lepimi nagradami. V petek zvečer bo na razpolago ribja ali sarma večerja (\$4 za odrasle, \$2 za otroke), v nedeljo pa bodo med 11. dop. in 2.30 pop. servirali kosilo (\$5 za odrasle, \$2.50 za otroke). V soboto bodo prodajali krofe, v nedeljo pa drugo pecivo. Pridite in podpirajte faro sv. Vida!

Lep uspeh—

Sinoči je poročal po njegovi oddaji dr. Milan Pavlovčič, da je akcija za nabiranje prispevkov za radijsko postajo univerze Cleveland State zelo lepo uspela. Slovenci so se pohvale vredno odzvali, kar utegne pomagati — upamo — pri obnovitvi nedeljske slovenske oddaje.

Martinovanje uspelo—

Martinovanje Štajerskega kluba preteklo soboto zvečer je lepo uspelo. Udeležba je bila zelo dobra.

V tiskovni sklad—

Joseph Erjavec, Amherst, Ohio je daroval \$17 v naš tiskovni sklad. Za podporo se iskreno zahvalimo!

Skupno sv. obhajilo—

DNIJ pri Sv. Vidu ima skupno sv. obhajilo to nedeljo pri sv. maši ob 8. uri zjutraj. Takoj po maši bo običajni zajtrk v cerkveni dvorani.

VREME

Oblačno, vetrovno in deževno danes z najvišjo temperaturo okoli 46° F. Spremenljivo oblačno jutri z najvišjo temperaturo okoli 50° F. V četrtek oblačno z možnostjo dežja. Najvišja temperatura okoli 53° F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian EditorAmeriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Mike and Irma Telich

NAROČNINA:

Združene države:

\$33 na leto; \$18 za 6 mesecev; \$15 za 3 mesece

Kanada:

\$42 na leto; \$27 za 6 mesecev; \$17 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$45 na leto; za petkovo izdajo \$25

Petkova AD (letna): ZDA: \$18; Kanada: \$22;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$25

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$33.00 - year; \$18.00 - 6 mos.; \$15.00 - 3 mos.

Canada:

\$42.00 - year; \$27.00 - 6 mos.; \$17.00 - 3 mos.

Foreign:

\$45.00 per year; \$25 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$18.00 - year; Canada: \$22.00 - year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published every Tuesday and Friday except the first 2 weeks in July and the week after Christmas.

No. 84 Tuesday, November 5, 1985

Notranja moč slovenske Cerkve

Znano je, da komunistični oblastniki, kjerkoli so si prisvojili oblast, niso naklonjeni veri in njenemu poslanstvu, pa čeprav vztrajno govorijo in pišejo o nasprotnem in četudi je svobodno izražanje verskih čustev in pripadnosti veri zagotovljeno z ustavo in podprto s človečanskimi pravicami. Treba je le nekoliko odgrniti zastor propagande, pa se je mogoče prav hitro prepričati o nasprotnem. Tudi Slovenija v tem oziru ni nikakršna izjema. Dokazov za take trditve je polna vsa povojna zgodovina slovenske Cerkve, mnogo pa pove tudi dejstvo, da so bile v vsem tem času, od »osvoboditve« sem, vkljub znatnemu povečanju števila prebivalstva, v Ljubljani zgrajene le tri nove cerkve, t.j. v Kosezah, zatem v Mostah in nedavno, v nedeljo 15. septembra 1985, je nadškof dr. Šuštar posvetil novo cerkev Kristusovega učlovečenja v Dravljah. Trenutno sta v Ljubljani v gradnji še dve cerkvi in to pri sv. Križu in na Škofljici; obe lepo napredujeta.

Ko je bila l. 1961 ustanovljena nova župnija Dravlje in leta poverjena jezuitom, se je prav kmalu pokazalo, da je cerkev sv. Roka premajhna. Od l. 1977 sem so se vrstila prizadevanja — mnoga od teh so bila brezuspešna — za pridobitev lokacijskega in gradbenega dovoljenja za novo cerkev, dokler je leto končno bilo izdano 29. oktobra 1982, tako da se je z delom lahko pričelo 15. marca 1983 in je nadškof dr. Šuštar 5. junija 1983 že lahko blagoslovil temeljni kamen.

Nova cerkev leži ob prvotni draveljski cerkvi, med nekdanjo potjo sv. Roka (danes Dražgoško ulico) in lipovim drevoredom, ki vodi na draveljsko pokopališče. Njena zunanja oblika je kaj nenavadna, ima poševno streho, ki se dviga takorekoč iz tal proti lipovemu drevoredu. Tudi notranjost je moderna, pa vendarle ob obilni uporabi lesenih oblog deluje mirno in ubrano. Zelo posrečena je arhitektova odločitev, da velik del zunanjih sten napravi iz modro obarvanega stekla, tako, da je iz notranjosti mogoče videti prvotno baročno cerkev z zvoničkom, hkrati pa je s tem ustvarjena v novem prostoru prijetna svetloba. Oltar je postavljen v kotu, od njega pa se tla amfiteatralno dvigajo tako, da je z vsakega mesta dober pogled na oltar. Cerkev ima obilo stranskih prostorov t.j. zakristijo, dve veroučni učilnici, kapelo, stanovanje za duhovnika, zaklonišče, itd. Seveda na manjkata ogrevanje in umetno zračenje. Pa vendar, ko človek opazuje to novo pridobitev, nehote pomisli na Plečnikove mojstrovine in obide ga misel, da tega velikega slovenskega arhitekta zlepa ne bo kdo prekosal.

Nova cerkev je bila zgrajena izključno s prostovoljnimi prispevki vernikov iz domovine in tujine, ter zgotovljena v nekaj več kot dveh letih. Ni še povsem končana, saj so klopi v cerkvi, tabernakelj in ambon le zasilni. Manjkajo tudi še orgle, pa vsa notranja oprema stranskih prostorov. Gotovo pa bodo vse te pomanjkljivosti v doglednem času odpravljene.

Posvetitev cerkve je bila pravi praznik fare Dravlje in demonstracija slovenske vernosti. Slovesnost, ki se je pričela ob 15. uri, je spremljalo prekrasno sončno vreme, vodil pa jo je nadškof dr. Šuštar ob asistenci provinciala slovenskih jezuitov p. Kokalja in draveljskega župnika p. Svoljšaka, ter drugih duhovnikov, med njimi člana jezuitskega reda p. Dezza iz

Maša je minula in dvorana se je polnila.

Po hitri oceni je Babnik Tone videl, da v dvorani ne bo prostora za Zvonovce. Postavil je eno mizo in stole na oder. Prosvetarji so sedali za mize in čakali... Hvala Bogu, sem mislil, ko sem videl, da mnogi še stojijo in se razgovarjajo.

Običajno bi jih pozval, da sedejo in nehajo govoriti, ker bomo začeli s sporedom. Tokrat tega nisem storil... Zvonovci še niso prišli. S Tonetom Babnikom ml. sva vsak čas hodila iz dvorane na ulico in opazovala, ali prihajajo. Ni jih bilo...

Končno mi ni preostalo drugega, kakor da sem potegnil iz ovitke točke rezervnega sporeda, ki jih za vsak slučaj vedno nosim s seboj. Nekaj točk sem že razdelil. Ena prosvetarka mi je odklonila, da nastopi... Nekaj mi je reklo, da še enkrat pogledam na ulico, predno objavim prosvetarjem žalostno vest, da Zvonovcev ni in da se bodo morali zadovoljiti z zasilnim sporedom. In — na ulici sem zagledal Armina Kurbusa, ki je pravkar izstopil iz avtomobila!

Kamen se mi je odvalil od srca. Najrajši bi Armina dvignil in ga na rokah nesel v dvorano. Zaradi proslave 40-letnice Združenih narodov so mnoge ceste in ulice zaprli. Tudi Zvonovci so morali nazaj na most in poiskati druge ulice, ki jih bodo privedle na osmo cesto, seveda z zamudo. Potovali so več kot dve uri!

Med pevci smo pogrešali mladega Usa, Kompareta in Petra Dermastja. Ta revež je moral iti nazaj v Argentino, ker je bil že 18 let star. Mama in mlajši brat sta pa ostala tukaj. Peter bo moral v Argen-

Rima, ki je zastopal generala p. Kolvenbacha. Slavje, ki so ga poživile slovenske narodne noše, petje združenih pevskih zborov in seveda številni verniki, se je začelo z uvodno besedo p. Kokalja, pozdravom p. Dezza in razlago graditelja cerkve arhitekta Marka Mušiča o njenih značilnostih, je zatem prešlo v samo evharistično daritev s somaševanjem, med katero je bil opravljen obred posvetitve. Vsi, ki v novo cerkev niso mogli, so poteku slovesnosti lahko sledili zunaj nje, preko barvnih televizijskih zaslonov. Župnijski urad Dravlje je ob tej priložnosti izdal lično brošurico o novi cerkvi z razlago njenih značilnosti in zgodovine nastajanja. Draveljske gospodinje pa so se še posebej izkazale in napekle obilo peciva, s katerim so bili pogoščeni vsi udeleženci slavja.

Take in podobne slovesnosti v Sloveniji so dokaz, da komunističnemu režimu, vključno s štiridesetletnemu prizadevanju in ustvarjanju vseh mogočih ovir in težav, ni uspelo, da bi ljudi odvrnila od vere. Kažejo, kako močno je vera zakoreninjena v slovenskih ljudeh, saj drugače bi se takih gradenj ob pičlih dohodkih, ki jih trhlo komunistično gospodarstvo ljudem nudi, ne bi bilo mogoče lotiti. So pa taki in podobni uspehi slovenske Cerkve lahko kažipot vladajočemu režimu, kaj se z osebno zavzetostjo in smotrno uporabo denarja, pa brez dolgovnega govoričenja, obilice sestankov, vsakovrstnega sprenevedanja in odklanjanja odgovornosti lahko doseže.

In ta novi podvig v slovenski Cerkvi je uspel prav jezuitom, katerim je bilo po zadnji vojni zaplenjeno v Ljubljani prav vse, vključno s cerkvijo sv. Jožefa, ki je bila spremenjena v filmski atelje. Mnogi od jezuitskih redovnikov so bili v zaporu, prav vsi pa pregnani iz Ljubljane na grad Bogenšperk pri Litiji. Z očitno božjo pomočjo, vztrajnostjo in trdoživostjo pa jim je uspelo, da so razen nove cerkve v Dravljah pred leti dogradili prav tam novo redovno hišo in pred časom pridobili v Ljubljani novo postojanko na Zrinjskega cesti št. 13, v bližini njihove nekdanje rezidence. Bog je zvestim zvest.

(Dopisnik iz Slovenije)

Svobodna Slovenija, 24.X.1985

IZ NEWYORŠKE PROSVETE

tini čakati, da bo dobil dovoljenje za vselitev. To bo lahko dobil. Tukaj ima stare starše Us, mamo in več kot pol dučata stricev.

Čudne postave! V mestu New Yorku imamo preko 700.000 ilegalcev iz Srednje in Južne Amerike, ki jih štiti sam župan. Prepovedal je vsem mestnih ustanovam, da prijavijo ilegalce federalnim oblastem, kadar morajo iti v bolnišnico po zdravje, otroci v šolo po vzgojo, vsi pa po javno podporo.

Kdo vse to plačuje? Pošteni državljani s svojimi davki! Kako lahko je biti velikodušen s tujim denarjem!

Petra smo vsi pogrešali. Želimo, da pride čimprej nazaj. Je mlad, živ fant, dober pevec in navdušen plesalec.

Ko so se pojavili Zvonovci, smo jih sprejeli z navdušenim ploskanjem. Radi jih imamo in kadarkoli pridejo, nas osrečijo. In kako ne? Tako redko slišimo lepo slovensko zborovsko pesem!

Za uvod nam je njihov vodja Armin Kurbus recital »Uvod«, ki ga je napisal k prvi slovenski pesmarici Matija Ahacelj, izšla pa je v Celovcu leta 1838.

V prvem delu svojega nastopa so Zvonovci peli: Dovžanovo »Visoke planine«, Kramolčovo »Pesem o rojstvu«, Maroltovo »Pastirska« in zopet Dovžanovo »Zelenica«.

V odmoru je prof. Remec prav na kratko opisal pomen slovenske pesmi za narod: »Narodna pesem je naša prista, nezlagnana podoba. Poznati jo moramo. Vsak narod mora poznati samega sebe, če hoče ohraniti svojo prvobitnost.«

Slišali smo zahvalno pismo,

ki ga je pisal predsednik Reagan 84-letni Angeli Borštnik in njenemu sinu Jožetu iz Krke na Dolenjskem, ki sta poslala njemu in Gorbačovu eno steklenico slivovke in eno steklenico brinjevca ter ju pozvala, da se čimprej sestaneta in ob dobri kapljici pogovorita.

Ugotovili smo, da je po zadnjih objavljenih podatkih federalna vlada izdala doslej 20 milijard dolarjev za begunce iz Južne Azije. Nekateri so že več let tukaj, pa še niso prijeli za delo. Nasprotno pa ni federalna vlada izdala niti enega dolarja za begunce iz Evrope po drugi svetovni vojni. Bil nas je čez 400.000! Upravičeno smo ponosni! Taki ljudje so zgradili Ameriko!

Nato nam je povedal Nežče Zupan nekaj dobrih političnih smešnic. Evo dve:

1. — So politiki, ki bi obljubili svojim volilcem, če bi ti bili ljudožerci, misijonarje za večerjo.

2. — Poslanci so take volje, da bi 10 božjih zapovedi skrajšali na sedem, če bi jih kdo predložil v zakonitev.

V drugem delu so začeli štirje bratje Us in zapeli Avsenikovo »S teboj«. Vsi so pa peli: Tomčevo »Vsi so prihajali«, Flajšmanovo »Vasovalec« in Slakovo »Na vseh straneh sveta«. Ker so nam razdelili kopije, smo jim vsi pomagali. Zaključila sta pa Maks in Gustelj Us in v duetu pela Avsenikovo »Zreli krompir«.

Dvorana je odmevala od prelepe slovenske pesmi, naša srca so se pa topila v blaženi sreči. Hvala, Zvonovci! Daj Bog, da bi še dolgo peli!

Dr. Zdravko Kalan

P. Štefanu Savinšku
v spomin

GILBERT, Minn. - Pred časom smo prejeli iz Gradca v Avstriji žalostno vest, da je tam umrl po dolgi bolezni naš bivši župnik p. Štefan Savinšek. Umrl je avgusta meseca, pogreb je bil 13. avgusta. Sv. maša zadušnica se je brala ob navzočnosti slovenskih in avstrijskih minoritov, sorodnikov in več duhovnikov v cerkvi Maria Hilf. Pokopan je bil na tamkajšnjem minoritskem pokopališču. Njegova želja je bila, da bi bil pokopan v rojstni domovini, v Sloveniji, zraven staršev, a mu ni bilo dano.

Rodil se je 15. avgusta 1915 v številni družini organista na Jesenicah. Prve študije je opravil v minoritskem semenišču v Ptujju. Leta 1931 je vstopil v minoritski red in naslednje leto opravil prve zaobljube, l. 1936 pa večne. V duhovnika ga je posvetil 3. julija 1938 v Šibeniku škof Jeronim Mileta.

Ko je p. Štefan končal študije, je nastopil kaplansko službo v župniji Sv. Petra in Pavla v Ptujju, kjer je služboval do konca vojne. Leta 1941 so ga Nemci zaprli; veliko je trpel in si nakopal bolezen. Iz-

(Dalje na str. 3)

Tone Arko:

CONFITEOR...

VII.

Drugi dan dopoldne sem napravil v portoroški okolici še nekaj slik in tudi obiskal nekaj trgovin, namenjenih turistom. Predvsem sem hotel najti dobre diapozitive krajevnih zanimivosti, ki jih nisem imel časa obiskati in ujeti v kamero.

Toda zopet sem imel smolo. Nikjer nisem mogel najti diapozitivov s slovenskimi naslovi. Našel sem nemške, italijanske, angleške in pa — seveda — »bizantinske«. O slovenskih pa ni bilo ne duha, ne sluha.

Pravzaprav so imeli diapozitive tudi iz drugih krajev Slovenije. V spominu mi je ostal naslov »Robova česma« (iz Ljubljane). Iz protesta nisem končno kupil nobene diapozitive ne glede na jezik. Seveda so pa mnogi Slovenci, ki žive v SR Sloveniji, na te grobe kršitve ustavnih določil glede slovenskega jezika, in to večkrat od oblasti, že tako navajeni, da jih popolnoma prezrejo. Ko sem neki prodajalki rekel, da bom diapozitive kupil samo, ako imajo slovenske naslove, mi je rekla, da ni na to nikdar niti pomislila, in, da bi je to ne motilo.

Popoldne sem sprejel poudbo asistenta z ljubljanske univerze, da me popelje na ogled zahodne istrske obale. Pri Savudriji sva prešla na hrvaško ozemlje. Najprej sva se ustavila v kraju Buje. Značilno za te kraje je posebna gradnja hiš. Skoraj vsaka starejša hiša ima v pritličju nekatere skladiščne prostore (zdela se mi je bolj kot kakšna drvarnica), stanovanje samo pa je na prvem nadstropju.

Druga zanimivost je, da večkrat v glavnem delajo le ženske, moški pa precej posedajo in radi »modrujejo«. Tudi mi smo videli nekaj teh »modrijanov«. V Ameriki bi se ti »modrijani« najbrž bolj slabo odrezali. Kakšna razlika v ljudski kulturi, in to komaj nekaj kilometrov od Portoroža! Pot sva nadaljevala bliže morja in končno prišla do Umaga. Naredil sem še nekaj slik. Zaradi pomanjkanja časa sva se obrnila zopet nazaj proti Portorožu. Namen sem namreč imel, vrniti se še isti večer v Ljubljano.

Eden izmed profesorjev s fakultete ni imel ustreznega prevoza in sem se mu ponudil, da se lahko pelje nazaj z menoj. Ko sva odpeljala, sva se začela najprej pogovarjati o znanstvenih vprašanjih. Pogovor je kmalu nanesel na raziškovalna dela na univerzi in na sorodna kadrovska vprašanja.

Čeprav navidezno iz strogo strokovnega gledanja, je večkrat poudaril, da je nezaslišno, da na fakulteti predavajo profesorji, ki nimajo doktorata, ter da je zaradi tega resno ogrožen ugled univerze in njej sorodnih inštitutov. Ker dajo v Evropi veliko več poudarka in pomembnosti na doktorski

naslov kot to delajo v Ameriki, je bila ta bojazen zato v tamkajšnjih razmerah precej občutljiva.

Dočim je poudarjal le strokovno osnovo svojih argumentov, sem hitro spoznal, da je v resnici protestiral proti politični osnovi nastavljanja profesorjev. Zato sva se kar hitro in dobro razumela. Najina mišljenja sta bila zelo sorodna. Ob prihodu v Ljubljano me je zato tudi povabil na svoj dom, da sem imel priliko srečati tudi njegove domače; tudi pogostil me je.

Zahvalil bi se rad uredniku, da mi od časa do časa popravi tudi kakšen nenameren spodslaj. V Confiteorju IV. (AD, 15. okt. 1985) pa je dodal pripombo, da dvomi v verodostojnost poročila iz zagrebške revije. Poročilo samo je bilo ponatisnjeno iz nekega zahodnonemškega časopisa (na žalost vira nisem mogel najti med mojimi papirji). Ne vidim pa razloga, zakaj naj bi ta švicarski bankir — legal?

Tudi pri Titu je bilo nekaj podobnega. Po njegovi smrti so med imovino našli tudi le nekaj malega manj kot eno tona čistega zlata. Trenutna cena zlata na svetovnem tržišču je okoli \$330 za unčo. Torej bi ena tona zlata danes bila vredna na tržišču okoli \$11,640.000. Seveda pa je imel Tito poleg zlata še raznovrstne druge imovine, ki naj bi njegovo imovino v zlatu daleč prese-gale.

Dalje, ne smemo pozabiti, da je v Jugoslaviji cela vrsta raznih »posvečenih tovarišev«. Vsi res sicer niso člani partije, imajo pa svoje privilegije.

Ko upoštevamo vse te dejavnike, je potem bankirjeva ocena najbrž precej blizu dejanske resnice.

Druga točka, ki bi jo rad omenil, je moja uporaba izraza »bizantinsčina«. Ta izraz je v Sloveniji zelo udomačen in se navadno uporablja v poudarku kulturne razlike med Slovenci in jugoslovanskim jugom. Izraz sam, vsaj kolikor sem mogel jaz doumeti, ni nikakršna psovka. Za ta namen uporabljajo čisto drugi izraz. Južnim bratom, posebno onim iz Bosne in Hercegovine in še dalje proti jugu in vzhodu, pravijo »opankarji«. Ta izraz pa ima že nekaj žaljivega v sebi in ga jaz v tem pisanju nisem uporabljal in ga tudi ne mislim uporabljati, ker nimam namena nikogar žaliti.

V času mojega obiska v Sloveniji, kot sem že omenil, sem se bal še celo za slovenske izraze. Da bi bil takrat znal še kaj drugega, pa ni niti za misliti. Torej ob tistem obisku jaz nisem poznal nobene razlike med makedonščino, srbščino, hrvaščino ali še kaj drugega. Vsej tej skupini meni nepoznanih in nerazumljivih jezikov sem zato enostavno rekel

MILWAUKEE, Wis. - Mesec november je že krepko zakoračil v bogato, letos bolj mokro jesen. Dnevi so vedno bolj čemerni in tudi že veliko krajši. Drevesa tu v Milwaukeeju so že brez listja in gole veje štrle v zrak, sem in tja pa se še kak listič upira mrzlemu vetru in čepi na veji in čaka na pogin. Poti po raznih parkih so kot vsako jesen nastlane tudi letos s šelestečim listjem, po katerem se je kar prijetno sprehajati, posebno če ni naglica človeku za petami.

Za november so zabeležena tale narodna imena: Listopad, listognoj, zimščak, vahtnik, listnik, martinščak, poznojese-nec in enajstnik.

Na splošno velja za november: Če mokro zemljo sneg pokrije, bo malo za kmetijo! — Listopada zmrzlina, je svečana ne bo. Vedeti pa moramo tudi, da v novembru zelo rado pobira bolnike.

V zvezi s praznikom Vseh svetnikov, dne 1. novembra, nekaj pregovorov: Če na mrtvih dan dežuje, zamete zima pričakuje. — Do vseh svetih grdo, po vseh svetih lepo. — Mraz na vse svete pomeni lep Martinov dan. — Vsi svetniki radi prinesejo, kak dan še vreme lepo. — Ako je na vseh svetnikov dan lepo vreme, bo prihodnje leto bogata jesen.

Drugi veliki praznik je sv. Martin (11. nov.), ker na ta dan se mošt spremeni v vino. Sončen Martinov dan, pred durmi huda zima. — Kadar Martin oblake preganja, nestanovitna se zima oznanja. — Če Martina suši in zmrzuje, kmet voljno zimo pričakuje. — Če je Martinov plašč v meglo zavil, bo vsak od nas še zime sit. — Če se Martinova gos po ledu plazí, o božiču navadno po blatu gazi!

Martinovanje v starem kraju je bil nekak zahvalni dan, sličen ameriškemu zahvalnemu dnevu, ki letos pade na četrtek, 28. novembra. Torej naj bo kjerkoli in kakorkoli, naj nam mesec listopad prizanes z mokroto in morda tudi že s snežno brozgo. In naj imajo godovniki, godovnice in vsi, ki so rojeni v enajstniku, prijetne praznike in vse dobro. In zapomnimo si: »Vse kar se rodi, je zapisano smrti.«

Praznik Vseh svetnikov

V Evropi, posebno v Sloveniji in Jugoslaviji, je bil praznik Vseh svetnikov zelo pomemben in spoštovan praznik, žalostni dan spominjajoč se vseh mrtvih. Na ta dan vsako leto se spominjamo, da je vsem mrtvim že zvonilo, nam živim, na navček v zvoniku že čaka.

Za nekatere nas, ki smo bili rojeni v Sloveniji in ostali Jugoslaviji, pa smo si ustvarili

»bizantinsčina«. Mislim, da to ni nikakršna žalitev. Če se pa kdo čuti prizadetega, bi ga pa prosil, naj mi oprostí.

(Se bo nadaljevalo)

Mimogrede iz Milwaukeeja

v novem svetu življenje, dom in družino, nam bodo na praznik Vseh svetnikov misli in molitve pohitele na razna pokopališča v starem kraju, v rojstni domovini, kjer v večnem spanju počivajo naši dragi starši, bratje, sestre, sorodniki in prijatelji, v prepričanju, da so grobovi okrašeni s cvetjem in gorečimi lučkami.

Umrejo le tisti, ki jih po smrti pozabimo. Mi pa naše drage nismo pozabili in jih ne bomo, vse do našega potovanja v večnost ne. Naj jim bo lahka domača gruda in počivajte v miru.

»Svet je takšen ko en špitav. Tak je naslov satirične pesmi pokojnega Hinka Smrekarja:

*Svet je takšen ko'n Špitav
Polhen rev in težav...*

*Smrt ima dolge noge
Bog ve, kako hitro gre.*

Kamor se ona zaleti

P. Štefanu Savinšku
v spomin

(Nadaljevanje s str. 2)

gnan je bil v Hrvatsko, a kmalu se je vrnil v Slovenijo in skupaj s sobratom p. Mirkotom Godino pomagal ustanoviti novo minoritsko postojanko pri Plečnikovi cerkvi Sv. Mihaela na Barju.

Ob koncu vojne je pod silo razmer, da si reši golo življenje, kot tisoči drugih odšel v begunstvo. Po letih bivanja v italijanskih in avstrijskih taboriščih, se je končno preselil v Združene države Amerike.

Začel je najprej z misijonskim delom med rojaki pri fari Sv. Janeza v Milwaukeeju. Od tam je bil prestavljen v Calumet, Michigan, potem k sobratu p. Mirkotu Godina na Auroro, Minnesota, kjer je po p. Godinovi upokojitvi sam prevzel župnijo. Nato je služboval na Pengilly Marble, njegova zadnja fara pa je bila fara Sv. Jožefa v Gilbertu, kjer se je radi rahlega zdravja moral upokojiti.

Dne 25. avgusta 1985 se je brala sv. maša na njegov pokoj v nekdanji njegovi fari Sv. Rožnega venca na Aurori. Sv. mašo je opravil č.g. Francis Gaber, ob asistenci 4 duhovnikov. V lepi homiliji se je spomnil pokojnika. Prevz. škof je poslal vabilo duhovnikom te škofije, da se te sv. maše udeležijo; nekaj se jih je tudi odzvalo. Prisostvovalo je še lepo število faranov z Aurore, navzoča je bila tudi skupina faranov Sv. Jožefa na Gilbertu. Tako tudi mrtvemu damo zadoščenje in zahvalo.

Počivajte v miru, naš dragi nekdanji župnik p. Štefan, in prosite pri Bogu za svoje nekdanje župljane, da se enkrat srečno združimo tam, kjer ni več sovraštva, ampak le blažen mir. Naj Vam bo lahka tuja zemlja daleč proč od rojstne domovine, ki ste jo tako ljubili. V imenu Vaših Gilbertskih župljanov —

Jože Škorjanec

se ni mogoče ustavlјati.

Pozdrav starostnikom
in starostnicam

V tem mesecu posvečen mrtvim, mora naša misel poleteti tudi našim samotnim in neobglenim starostnikom in starostnicam, ki v bolečih življenjskih spletih, mnogo pokopanih želja in vsakdanjih življenjskih neprilikah, živijo in hirajo počasi doma, največ pa v starostnih domovih.

Kdor nima svoje lučke, kogar nič ne veže na nikogar, ta je dvakrat bolj nesrečen in neskončno bolj sam. Včasih so ti rojaki in rojakinje radi kakega neprijetnega dogodka (odhod in slovo od svojega doma, smrt žene ali moža itd.) tako nesrečni, da obsedijo na posteljah, drobni, neznatni, bolj sence kot živi ljudje.

Starost živi v teh domovih med sivimi hodniki in neprijetnimi sobami, sklonjenih glav, dan za dnevom kratki sprehodi, ali pa obsedijo na svojih stoli in čakajo na Godota...

Kaj pa mi, ki od zunaj gledamo na te sive starčevske domove in njihovo životarenje? Kaj smo dolžni storiti in koliko imamo možnosti osrečiti te neobgljene starostnike in starostnice? Res je, da imajo streho, res je, da imajo hrano in nekaj oskrbe... Kaj pa potem? Vprašanje ostane brez odgovora, ostane odprto... čakajoč na Godota...

(Moram tu omeniti, da niso vsi starostni domovi enaki. Pri Slovenskem domu za ostarele tu v Clevelandu ni tako sivo, neprijetno. Skoraj ni dneva, ko se stanovalci ne srečujejo s kakšno kulturno skupino ali ni zanj organizirana kakšna zabava. Redko se zgodi, da ne bi vsaj s krajšim nastopom gostovala v tem Domu gostujoča glasbena ali druga kulturna skupina iz Slovenije. Udeležba s strani stanovalcev starostnega doma pa je seveda odvisna od njih zdravstvenega stanja in volje. Ur.)

Martinovanje

Drugi pomemben praznik v tem mesecu v starem kraju je god sv. Martina, ki pade letos na ponedeljek, 11. novembra. Na ta dan je Martin spremenil mošt v vino in s tem so hoteli povedati, da Martin naj pije vino, voda pa naj mline žene.

Leta nazaj se je na ta dan od Martinove gosi in drugih dobrot šibila miza vsepovsod po slovenskih krajih. Vendar pravih martinovanj, vsaj takšnih, kot so jih poznali naši očetje in naši dedje, dandanes na Slo-

(Dalje na str. 4)

Anton M. Lavriša

ATTORNEY-AT-LAW
(Odvetnik)

Complete Legal Services
Income Tax - Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

Karmeličanke na Sori

Karmeličanski samostan v Sori na Gorenjskem

FOWLER, Kans. — Danes pa res pišem tole poročilo s ponosom, v imenu vseh dobrotnikov, ki so v preteklosti darovali za Karmeličanski samostan v Sori na Gorenjskem. Na sliki zgoraj lahko vidite, kaj smo jim pomagali graditi in kam so šli vaši darovi. Tako bo v Sloveniji vedno stal spomenik vaše dobrosrčnosti in za temi zidovi se bodo neprestano opravljale molitve in svete maše za vse vaše namene in priprošnje, ki jih stalno sporočam sestram. Tako bodo vaši darovi bogato poplačani z nebeškimi darovi.

V zadnjem pismu (16. okt. 1985) mi prednica sporoča, da je zopet ena sestra naredila obljube in da imajo pet novink in še tri kandidatkinje. Kako lepo jih Bog blagoslavlja s poklici in to v popolnoma komunistični državi.

Ker je še mnogo notranjih del, mi prednica sporoča, da je g. nadškof rekel, da bo verjetno slovesna blagoslovitev samostana 19. marca 1986, na praznik Sv. Jožefa, ki je bil njihov glavni zavetnik pri gradnji. Upajo tudi, da bo do te-

daj vse znotraj opremljeno, da se bodo lahko preselile. Saj to res zaslužijo. Že nad 17 let žive v malo predelanih svinjakihi. Za njihovo žrtev jih bo sedaj Bog res bogato blagoslovil. Seveda se tudi v bodoče priporočajo za pomoč in vsak dar bom z veseljem sprejel, se vam zahvalil in odposlal sestram.

V zadnjem mesecu sem prejel sledeče darove:

N.N., Cleveland, Ohio \$45
Frank Pustotnik, Geneva, Ohio \$50
Mary in John Kebe, Kanada \$50 kanadskih
Mary Primožič, Kanada \$20 kanadskih
Cecilia Remc, Greenwich, Conn. \$20
N.N., Pennsylvanija \$200
Jacob Beznik, Milwaukee, Wis. \$300
Francka Opeka, Waukegan, Ill. \$50
N.N., Gary, Ind. \$100

Prisrčna zahvala vsem dobrotnikom in naj vam Bog bogato poplača!

Rev. John Lavrih
P.O. Box 38
Fowler, Kansas 67844

— Mimogrede iz Milwaukeeja —

(Nadaljevanje s str. 3)

venskem — razen par izjem — ni več. Vsa martinovanja, ki se jih tudi letos ne manjka v starem kraju pa tudi pri nas v Ameriki ne, so se izrodila v navadne veselice s poskočno polko in brez Martinove gosi.

Toda martinovanje bo še zmeraj velik praznik, posebno za ljubitelje žlahtne kapljice, kajti ti si ne bodo nikdar pustili odvzeti priložnost za pokušnjo novega vina, ki ga uradno ponuja Martin na njegov praznik 11. novembra. Naj bo vsem Martinom in Martinicam na njih god prijetno in veselo pri srcu.

Zahvalni dan

Letošnji Zahvalni dan pade na četrtek, 28. novembra, in to je dan, kjer se lahko vsaj enkrat na leto zahvalimo Bogu za vse jesenske poljske in druge dobrote, da se mu zahvalimo za vso jesensko naravno lepoto, za naše zdravje in mir, ki ga uživamo v svobodni Ameriki. Mnogi povojni emigranti se moramo zahvaliti Bogu, da nas je po drugi svetovni vojni in komunistični revoluciji v domovini pripeljal v demokratično Ameriko, kjer kraljuje svoboda govora, jezika in veroizpovedi.

Zahvalimo se Bogu, da nam

je naklonil svobodne in tajne volitve, kjer brez strahu lahko izvolimo naše državne in občinske voditelje in jih tudi lahko kritiziramo, ne da bi se bali, da bi bili radi tega aretirani in vrženi v ječo, ali pa poslani na prisilno delo!

Zahvalimo Boga, da nam je dal razumeti, da v Ameriki ni vsem postlano z rožami in da imajo vrtnice na skritih mestih tudi bodeča in ostra trna. To bi z drugimi besedami lahko razložili tako, da vsakemu, ki ga trnje preveč zbada in ne more prenašati ameriškega sistema in načina življenja, lahko popolnoma svobodno in brez najmanjše ovire zapusti ameriško deželo in se lahko preseli tja, kamor ga vleče razum, duša in srce. Bog blagoslovi ameriško demokracijo in predsednika Ronalda Reagana!

Letošnje prvo Nobelovo diplomno in nagrado \$225.000 je bila v glavnem norveškem mestu Oslu podeljena za mir, katero je prejela organizacija »International Physicians for Prevention of Nuclear War«.

Druge Nobelove nagrade so bile podeljene v glavnem mestu Švedske, Stockholmu. Za dosežke v medicini sta nagrado prejela dva Amerikanca

in sicer dr. Michael S. Brown in Joseph L. Goldstein. V ekonomiji je nagrado dobil Američan italijanskega rodu Franco Modigliani, za kemijo prav tako dva Amerikanca, dr. Herbert Hauptman in dr. Jerome Karle. V fiziki je bil nagrajen Nемеc Klaus von Klitzing. V literaturi je nagrado po dolgem času zopet dobil Francoz in sicer pisatelj Claude Simon.

Od leta 1901, ko je švedski kralj podelil prvo Nobelovo nagrado, je minilo že 84 let. Doslej so Amerikanci prejeli 169 nagrad, sledijo Anglija (78), Nemčija (61), Francija (31), Švedska (25), Rusija-Sovjetska zveza (14), Italija (12), Švica (12), Danska (12).

Druge države so prejele po eno ali več nagrad. Med te spada tudi Jugoslavija, ki je leta 1961 po srbskem pisatelju Ivu Andriću prejela nagrado v literaturi. Naj omenim, da je leta 1921 prejel nagrado v fiziki

Slovenec-Ljubljčan A. Pregelj, toda na nesrečo kot avstrijski državlján. Tudi Hrvata, prof. Lavoslav Ružička in dr. Vladimir Prelog, sta prejela nagrado v kemiji, toda oba kot švicarska državljana!

Angleška lepotica Lady Mary Montague ni bila samo lepa in očarljiva, marveč tudi zelo pametna, kar je, kot pravijo drugi, pri ženskah zelo redko. Moški so se borili za njeno naklonjenost in mnoge ni razočarala. Pesnik A. Pope se je v tem takole poetično izrazil: »Bila je Eva, ki ni ugriznila le v eno jabolko, ampak je obrala celo drevo!«

Pozdrav vsem bralcem!
A.G.

MALI OGLASI

For Rent

5 room apt. E. 71 St., \$125 per month. No pets. 431-5510 (83-84)

Wanted

Dental Receptionist. Call 431-6644 or 481-8748 for interview. (X)

For Sale

8 room single home. One block from St. Vitus Church. \$19,900. Call 951-2031. (66-85)

Open Sunday — 1 to 4 831 Sable Road Off Neff Rd.

3 bdrm. colonial. Central air. Fin. Rec Room with fireplace 50's. 861-7237 ext. 270, or 486-0255. (84-86)

Hiše barvamo zunaj in znotraj Tapeciramo (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK Pokličite 423-4444 ali 729-1023 (x)

Pan Am- om u Jugoslaviju.

Beograd—
5 Puta tjedno—
604 Dolara u
jednom pravcu

Dubrovnik—
5 Puta tjedno—
584 Dolara u
jednom pravcu

Zagreb—
Svaki dan—
604 Dolara u
jednom pravcu

Jedina Americka avionska kompanija koja leti za Jugoslaviju omogucuje vam da jos lakse posjetite rodbinu i prijatelje u vasioj domovini.

Pan Am je ponosan da je jedina Americka kompanija koja leti za Jugoslaviju. Znamo koliko vam puno znace posjete po cijelom svijetu, Pan Am ce vas uspješnije od drugih povesti na vase veliko putovanje.

Samo Pan Am koristi isključivo boeinge 747 na letovima preko Atlantika. Uzivat cete u udobnosti velikog, prostranog Pan Am-ovog boeing-a 747. Samo jedna karta, jedno cekiranje i jedna predaja prtljage za cijelo putovanje.

Dakle, ako planirate posjetiti vase drage rodjake i prijatelje ili ako zelite otputovati na odmor koji ste uvijek zeljeli—odlucite se za Pan Am.

Za rezervacije i informacije nazovite vaseg Putnickog Agentu ili Pan Am.

Pan Am. Nedostižno iskustvo.

Nakup se zahteva 21 dni vneprej. Voznina in vozni red se lahko spremenita brez predhodnega obvestila. Konecdebenske doplačilne in odpovedne globe veljajo.

Kanadska Domovina

IZ LOVSKE TORBE

SHANTI BAHINI

I. del

Tokrat iz Čitagong,
Bangladeš

Bilo je vroče in soparno, kakor že tolikokrat v Bangladešu. V pisarni je crknila elektrika je ustavil se je tako dragoceni »air conditioner«. Smo pač v tem zavoženem Čitagongu in se ne da dosti pomagati.

Pomignil sem Jamshedu, da naj zapre, da mi še to ne pokradejo, in zagrabil aktovko. Šofer Francis, ki je stal pripravljen na dvorišču s tisto kapo, katera ima napis »Captain« na čelni strani, mi je krepko salutiral, ko sem se prilekel do avta.

»Da se mu le ljubi,« sem pomislil, pa si hitro dobro odgovoril: »Zakaj pa ne? Črn je kot hudič,« sem nadaljeval v svojih mislih, »samo zobe ima bele in vročina mu ne pride do živega!«

Često sem pomislil, da ni nič Bengalca v Francisu, celo Portugalca ne, pač pa da mora biti v nekakšnem sorodstvu z našimi južnimi brati. »Makedonec!« Zakaj? Ali ni Aleksander Veliki prišel peš s svojo vojsko v Indijo in v tisti suši in vročini se jih tisoče nikoli ni vrnilo domov. »Da, on je že eden tistih,« sem bil čedalje bolj uverjen.

»K Da Costi,« sem dejal in Francis je pogledal naprej. Zavozil je v pravcato gnečo ljudi in vseh mogočih vrst vozil na cesti. Trobil je neprestano. V Bangladešu namreč moraš stalno uporabljati trobiljo, drugače ti ne bo nihče, pešec ali rikša, dal prostor. Odskočil bo proč šele, če mu skoraj čez nogo pelješ.

Prijatelj Da Costa kraljuje v stanovanju na vrhu neke velike stavbe, sam med 6 ženskami, ki so: žena, mama, teti, sestra in hčerka.

Ta dan sem pa dobil le dolgega Tomaža na enem in Quintona na drugem stolu, na mizi sredi med njima pa sta imela zložene puške, torbe in steklenico žganja.

»Torej tako se preganja vročina,« sem pozdravil. Tiščala sta mi tisto steklenico, jaz sem bil pa trmast in sem gladko odbil. Ves mesec me je bolel želodec in nisem upal riskirati.

»Ti, Quinton, gradiš hišo, a namesto na stavbo, greš pa v džunglo!«

»Ne morem pomagati,« je odvrnil, »nekam moram iti, sicer znorim v tem peklu.«

»Jaz tudi,« je dejal Tomaž in izpil kozarec do dna. »Ne morem vzdržati kar tako, neko uteho potrebujem, katera pa zna nuditi le džungla.«

Vsi Portugalci so tu strastni lovci in takorekoč ves prosti

čas zabijejo v kaki divjini, če le morejo do nje. Gledal sem dvocevke, katere so prešle iz roda v rod, čez 100 let staro orožje, lepo, skrbno ohranjeno: Berette, Larone, Gewarhrens in stare angleške dvocevke.

Nekoč je družina Da Costa lastovala polovico Čitagonga, sedaj so pa obubožali, kakor dežela okrog njih.

Pred dobrimi 300 leti so Portugalci zavzeli Čitagong in krčili džunglo, da so sezidali mesta, gradili cerkve, vendar danes je vse to le zgodovina. Preplaval jih je val muslimanov, celo njihov jezik (portugalščina) se je umaknil angleškemu. Verni katoličani pa so še ti Portugalci.

»Novice so dobre, čreda jelenov se je priklatila v bližino mesta. Divjih prašičev je pa tudi veliko.«

»In merjasci so ogromni,« so se Quintonu svetile oči.

»Kako bosta pa šla, saj imata samo bicikelj?«

»Če začneva zgodaj, do drevi prideva daleč,« je dejal Tomaž. Za njega bi kar verjel, saj je imel tako dolge noge, ali Quinton bo tekel zraven kakor kužek.

»Seveda, če pa se Ti odločiš,« me je Quinton pogledal z belino oči, »potem pa gremo

KOMENTAR

Moč srbskega nacionalizma

TORONTO, Ont. - Kljub temu, da drže komunisti srbske narodnosti ključne položaje v SFRJ, je srbski narod v težki krizi. Južna Srbija je izginila s priznanjem identitete Makedonskemu narodu. Tito je umetno ustvaril črnogorski narod. Priča smo tragediji na Kosovu, kjer Srbi predstavljajo samo še 13 odstotkov prebivalstva. Vojvodina, ki je etnično danes bolj srbska kot kdaj koli v zgodovini, želi večjo avtonomijo. Ako k temu dodamo še Bosno in Hercegovino in zgodovinsko nasprotje s strani Hrvatov, pridemo do zaključka, da je res težko biti Srb.

Ko se v diaspori dvigajo močni srbski glasovi, posebno v zadevi Kosova, je zanimivo, da je v SFRJ zaznati prebujanje srbske narodne zavesti. V Beogradu je povzročila veliko senzacijo knjiga dr. Veselina Djuretića: Zavezniki in jugoslovanska vojna drama. Knjiga je bila tiskana s partijskim blagoslovom in močno državno subvencijo. Cena \$20 za dva zvezka je visoka za razmere v SFRJ, vendar je že druga izdaja razprodana.

piše BORUT

lahko celo na medvede!«

»Himalajski črni medved živi severno od Kumire; često sem že streljal nanj,« je živo kazal z rokami Tomaž.

Tako se je začela debata, kako veliki so ti medvedi — včasih tehtajo čez 100 kg — in da jedo sladkorni trs, kateri raste ob robovih džungle.

Pregovorili so me

Bila je ura skoraj 4. popoldne, ko sta me le pregovorila. Seveda z menoj se hitro gre, zmečemo stvari v avto in že smo na poti!

Francis je zopet telovadil med tovornjaki, avtobusi in zopet med rikšami po glavni cesti proti severu.

Pred nami se je bliskalo nebo kakor na fronti, mi pa smo kar drveli dalje. Ljudje, krave, koze in psi so skakali s ceste pred divjimi vozači, ki so trobili vseskozi in divjali v obe smeri. Na enem kraju je bilo nekaj zastoja. Tovornjak, visoko naložen z železnimi drogovi, je bil pravkar zletel s ceste v graben, kar pa ni bilo nič posebnega, saj smo vsakih nekaj milj videli sledove kake nesreče.

Končno smo zavili s ceste proti železnici in parkirali pri kolodvoru. Stisnil sem roko postajenačelniku, ki je govoril bengalsko angleščino. Elektri-

(dalje na str. 6)

piše ZU

Pisatelj razglablja z vidika srbstva dva pereča problema. Gre za staro srbsko temo, da Srbi kljub ogromnemu žrtvovanju (Srbi so imeli preko milijona padlih vojakov in civilistov v prvi in drugi svetovni vojni) in kljub vojaški zmagi, v miru doživljajo poraze.

Ta trditev sicer ima precej veljave, ni pa povsem točna v zvezi s prvo Jugoslavijo. Srbi, ki so neradi sprejeli prvo Jugoslavijo namesto tako imenovane Velike Srbije, so v osebi kralja Aleksandra skušali novo državo spremeniti prav v Veliko Srbijo. Reakcija srbskih politikov na tak nevaren razvoj ni bila dovolj odločna. Sporazum s Hrvati in tudi Slovenci bi se moral doseči v prvih letih nove države, ne šele na pragu druge svetovne vojne. Prvi Jugoslaviji, ki je imela na vzhodu milijon prebivalcev, kateri so pripadali raznim manjšinskim narodom, bi bilo zelo pomagalo, ako bi bila priznala Makedoncem njih narodnost in avtonomijo.

Zalogaj torej, ki so si ga Srbi naložili v prvi Jugoslaviji,

Mirko Kunčič:

SAMORASTNIK

Ti živi vrec — slovenska kri!
Si neusahljiv? Te naša majhnost duši?
Utiraš si struge preko meja,
tajno pronicaš v rast tujih zemljá,
toneš kot reka v oceanu brez dna.

Ti sivi orel — slovenski duh!
Kam v daljavo strmiš? Si rojen stremuh?
Tesnijo te gore domačih tal,
bi rad vse celine preplul, preoral,
tujini do zadnjih se vlakenc razdal?

Ti pesem slovenska, najgloblji izraz
prabitnosti naše! V ta grenki čas
boš rodu na tujem (malodušje in gnev
zastrla sta zvezd mu in zarij odsev),
boš rodu na tujem — labodji spev,
boš budnica, svatovske pesmi odmev?

Ti pesem, ti duh, kri naše zemljé —
samorast trdoživa naj bo tvoje ime.

DOM LIPA

TORONTO, Ont. - Letos mineva deset let, odkar so Marijine sestre v Torontu s pomočjo dobrih ljudi zbrale prve denarje za bodoči slovenski starostni dom. Iz tistih skromnih začetkov je izšla poznejša dobrodelna organizacija Dom Lipa, ki danes gradi starostni dom na lastnem zemljišču v predmestju Toronta.

Dom Lipa je last slovenskih ljudi, je namenjen vsem rojakom, ki žele pozna leta preživljati v domačem okolju, ki so potrebni pomoči in nimajo lastnega doma.

Tekom desetih let je Pripravljalni odbor Doma Lipa zbiral sredstva med Slovenci, pripravljal načrte in oskrbel vsa potrebna dovoljenja za ustanovitev starostnega doma po pravilih pokrajinske vlade. Družabni večeri, poletni pikniki, dva bazarja, tri nabiralne akcije, tri modne revije, dva »walkathona« so širili idejo Doma Lipa in omogočili začetek gradnje na 52 Neilson Drive.

Srce slovenskega človeka je dobro in plemenito. Krščanska vest mu narekuje ljubezen do bližnjega, skrb za bodočnost lastno, bodočnost bratov in sester v potrebi. Hvaležnost mu velepa, da od blagostanja in vseh zemskih dobrot vrne vsaj skromen ali pa dragocen

je bil enostavno prevelik, preobsežen! Žalostni razpad države aprila 1941. leta je to jasno dokazal.

Druga senzacija v Djuretićevi knjigi je opis nasprotovanja Tita z Nedićem in Mihajlovićem. Pisatelj povsem opušča partijsko, lažno sliko o sodelovanju Nedića in Mihajlovića z okupatorjem. Vsa njihova aktivnost je označena kot potrebno taktiko, da se ohranijo srbska življenja pred represali-

(Dalje na str. 6)

delež — kakršne meje je pač naše srce — na oltar dobrodelnosti, ki jo Bog plačuje z mirom in notranjim zadovoljstvom.

Dom Lipa je danes tak oltar.

Sredi jeseni smo. Praznovali smo zahvalno nedeljo. Hvaležni smo Stvarniku, da nas je obvaroval osebnih nesreč in katastrof, ki so to leto prinisale toliko uničenja, smrti in škode po svetu.

V novembru se spominjamo vseh dragih pokojnih.

Mar niso vsi ti časi najprimernejša prilika, da v zahvalo za vse prejete dobrote letošnjega leta, v spomin dragih, ki so odšli pred nami v večno domovino, pomagamo graditi Dom Lipa z dobro besedo in plemenitim darom, če tega dozdej še nismo storili?

Nabiralna akcija, ki smo jo pravkar izvedli, še daleč ni dosegla predvidene vsote. Z gradnjo pa rastejo tudi stroški, ki jih moramo sproti plačevati.

Zato vas v imenu vseh, ki čakajo za vstop v Dom Lipa, v imenu požrtvovalnih voditeljev gradnje in prostovoljcev, dobrih duš, ki darujejo čas in talente v organizaciji Doma Lipa, prosimo, da z razumevanjem in dobro voljo sprejmete to poročilo.

Naj bo v Domu Lipa tudi košček vašega srca!

Vsa naša pota vodijo v isto smer, v daljna leta, kjer bomo slej ali prej iskali miru utrujenemu srcu in prijetne domačnosti za dni, ki nam bodo še namenjeni na svetu.

Za Pripravljalni odbor:
Anica Resnik

Darove lahko pošljete na naslov:

Dom Lipa,
52 Neilson Drive,
Etobicoke, Ontario
Canada M9C 1V7

KOLEDAR PRIREDITEV

V »Koledar« pridejo prireditve društev in drugih organizacij, ki objavljajo v »Imeniku društev« vsak mesec. Vključene so tudi prireditve, ki so v uredniškem mnenju koristne za našo skupnost.

NOVEMBER

8., 9. in 10. — Jesenski festival pri Sv. Vidu.

9. — Belokranjski klub ima martinovanje v SND na St. Clair Ave., ki bo obenem 20-letnica kluba. Igrata orkestra Veseli Slovenci in Tone Klepec

9. — Pevski zbor Jadran praznuje svojo 65-letnico z večerjo, koncertom in plesom v SDD na Waterloo Rd.

17. — Slovensko-ameriški kulturni svet priredi banket in program na čast Franku J. Lauschetu ob priložnosti njegovega 90. rojstnega dne, v SND na St. Clair Ave.

30. — Ameriška Dobrodelnna Zveza priredi banket ob 75. obletnici ustanovitve, v SND na St. Clair Ave.

DECEMBER

1. — Miklavževanje Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti v

Collinwoodu. Ob 3. uri pop. v šolski dvorani.

8. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi miklavževanje v farni dvorani. Pričetek ob 3. uri popoldne.

SHANTI BAHINI

(Nadaljevanje s str. 5)

ke postaja ni imela. Lampe na plin so gorele na obeh straneh kolodvora, kak ducat ljudi je posedalo in čakalo na vlak.

»Kdaj gre naslednji vlak?« sem ga tiho vprašal.

»Čez pol ure po zahodnem tiru.«

Vzel sem žepno svetilko in posvetil na tablo: Boro-Takia station. Portugalsko ime torej.

Pustil sem vozača v avtu, da bo spal in seveda tudi pazil, da nam kdo ne ukrade gum.

Z dvema dvocevkama smo tiho odšli po tiru. Vlak nas je dohitel, ko smo že prehodili dober kilometer poti. Kakor velika črna kača je hrumul mimo nas.

»Oropali so ga,« je dejal Quinton.

»Kdo in kdaj?«

»Shanti Bahini, baš ta vlak, kakšen teden nazaj.«

»To so gverilci.«

»Prišli so na vlak z vozovnicami, potem so pa tu nekje

jami okupatorjev. Šlo je povsem enostavno za biološki obstoj Srbije in srbskega naroda.

Tita, Mihajlovića in Nedića postavlja pistaelj Djuretić na isti pedestal. Tito je zmagal zaradi odkrite pomoči Sovjetov in tudi zahodnih zaveznikov. Ti slednji so nasledili premetenosti Tita, ki je lažno pred-

potegnili ven pištole, razorožili železniško stražo in nato obrali še potnike.«

»Zakaj se pravzaprav gre?« sem vprašal.

»To so ljudje z gora, ki se zoperstavljajo bengalski kolonizaciji. Bengalci so se naseljevali na debelo od Citagonga proti vzhodu. Sekali so džunglo, sejali riž in si postavljali 'hati'. Potem so ti ljudje iz džungle začeli rovariti, jim požigali domove in jih nekaj celo pobili.«

Tiho sem si mislil: Nihče jih ne more dolžiti za to, zemlja je njihova, a Bengalcev je na milijone, množijo se tako hitro, da ne bo dolgo, ko jim bodo posedli vse.

»Kdo jim daje orožje?« sem vprašal.

»O, Kitajska,« je bil Quinton gotov. »Vse orožje je tudi novo in odlično.«

»No, to pa že ne,« sem dejal. »Češke zbrojevke, potem ruske, zatem pa dolgo nič, potem šele pride na vrsto kitajsko orožje.«

Iz teme se je izluščila bela srajca. Kdo?

Vodič.

Pomignil nam je in nas peljal v majhno vasico. Štiri male hišice so se pojavile iz teme sredi palm in bambusa.

Vodič je iztegnil roko: »Pradip.«

Predstavili so me.

Ženska je prinesla preprogo iz trave in jo položila na dvorišče, da smo posedli. Bili so Hindujci. V hati (hišici) je gorela mala lučka pred podobo boginje Žive.

Govorili so živo z rokami, nagi otroci in možje so posedli naokrog.

Tomaž Diaz je privlekel iz malhe steklenico, potem je vzel še mojo steklenico prekuhanane vode in zmešal. Pili so vsi odrasli.

Dva medveda sta bila nekaj dni nazaj naokrog. Prišla sta prav do vasice in to podnevi. Medved in medvedka, oba črna z belo tiso na vratu. Samec je bil kar čez 150 kg težak.

»Kaj pa divji prašiči?«

»Kak ducat se jih potika po okolici,« so vedeli povedati. »Nekaj je zares velikih merjasev. Seveda pridejo iz džungle le ponoči. Pridejo za riž in tudi sladkorni trs.«

(Konec prihodnjic)

Kanadska Domovina

Moč srbskega nacionalizma

(Nadaljevanje s str. 5)

stavljaj komunistične aktivnosti kot primarno borbo proti okupatorju. Revolucija je po pisatelju zmagala, ker je bila neprimerno brezobzirna in nemoralna. Važno vlogo je tudi odigrala propaganda o boljšem socialnem razvoju, kar se je izkazala kot čista demagogija.

Tako Srbi doma postavljajo z uradnim blagoslovom na laž pravljico o narodno osvobodilni borbi (NOB). Nedića in Mihajlovića postavljajo na pravo mesto narodnjakov.

Slovenska diaspora je enako vlogo opisala in dokazala za gen. Leona Rupnika in domobranstvo in četništvo. Kot je opozicija v letih 1941-45, ko se je postavila v obrambo pred terorjem partije, napovedala, je zmaga partije prinesla narodu zaton premnogih osebnih in vseh političnih svoboščin. Predvideval se je gospodarski zastoj, toda komaj se je moglo misliti, da bo prišlo na tem sektorju do takega poloma, kot ga vidimo danes in iz katerega današnji sistem v Sloveniji in SFRJ ne bo našel rešitve.

Doma v Sloveniji je v letu 1984 nastala — ne brez vpliva diaspore — silna debata o tragediji iz let 1941-45. Prišlo je do marsikaterih razjasnitve in priznanja krivde. Najbolj odkrit je menda bil stari komunist in vplivna politična osebnost v prvi fazi novega režima Milan Apih. Postavil je dogodke v perspektivo dveh taborov: revolucije, ki se je krila za OF in NOB, in večine opozicije, ki je videla bodočnost Slovenije v osvoboditvi s pomočjo zahodnih zaveznikov. Manjka tako tudi doma samo še zadnji korak priznanja, kot ga je nakazal za Srbe pisatelj Djuretić. Dokončno se mora prenehati z lažnim ekitektiranjem narodnih izdajalcev, kar je tako pogosto na ustih slovenskih komunističnih oblastnikov.

ZU

**Rojaki! Priporočajte
Ameriško Domovino
svojim slovenskim
prijateljem in znancem!**

St. Vitus Novemberfest CASINO WEEKEND

Friday, November 8, 1985

8:00 p.m. - midnight

Saturday, November 9, 1985

6:30 p.m. - 11:30 p.m.

AT

St. Vitus Auditorium, 6109 Glass Avenue
(Off East 61st Street and St. Clair Avenue)

- BLACK JACK — Ten Tables or More
- MAVERICK
- PERCENTAGE WHEEL
- BIG SIX
- BIG NINE
- CRAPS TABLE
- OVER-N-UNDER TABLE

**Plus other games
Refreshments & Food Available**

ALSO:

Fish and Stuffed Cabbage Dinner

Friday, November 8, 1985

Adults: \$4 Children's portion: \$2 Take-out dinners available

Chicken and Roast Beef Dinner

Sunday, November 10, 1985 11:00 a.m. - 2:30 p.m.

Adults: \$5 Children's portion: \$2.50 Take-out dinners available

Slovenian Raised Doughnut (Krofe) available

St. Vitus Parish Talent Show Sunday, November 10, 1985 at 4:00 p.m.

UP TO DATE: _____ JOSEF'S

Elegance

New Look's 85

We Listen

5235 Wilson Mills Road
Richmond Hts., Ohio 44143
461-8544 461-8545

Grdina Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

1053 E. 62. cesta 431-2088

— V družinski lasti že 82 let. —

“SLOVENIA RADIO PROGRAM”

HEARD COAST TO COAST

3 till 4 on Saturday afternoons E.S.T.
on N.B.N. Cable TV systems.

PAUL M. LAVRISHA

1004 Dillewood Rd.
Cleveland, Ohio 44119

Imenik slovenskih društev

Slovene Organization Roster

CIRCLE 2

President: Josephine Turkman
Hon. Vice-Pres.: Frances Legat
1st Vice-Pres.: Rose Znidarsic
2nd Vice-Pres.: Ann Filipic
Secretary: Margaret Kaus, 30868 Harrison, Wickliffe, OH 44092
Treasurer: Mary Zakrajsek
Rec. Sec.: Mary Zakrajsek
Auditors: Frances Tavzel, Justine Girod
Sunshine Lady: Stella Dancull
Publicity: Antoinette Simcic
Refreshment Comm.: Frances Tavzel, chairman
Meetings: Third Wednesday of the month, 1 p.m., Slovenian Natl. Home Annex, St. Clair Ave. New members always welcome.

CIRCLE 3

President: Helen Vukcevic
Vice-Pres.: Sophia Skopitz
Sec.-Treas.: Miss Fran Marn, 1541 E. 191 St., No. K104, Euclid, OH 44117, tel. 486-2643
Rec. Sec.: Joanna Weglarz
Auditors: Dorothy Lamm, Francine Weatherly, Josephine Skabar
Meetings held at Slovenian Soc. Home, Recher Ave., Euclid, OH, second Wednesday of the month, at 7 p.m.

Pevska društva Singing Societies

PEVSKI ZBOR KOROTAN
Pevovodja: Rudi Knez
Predsednik: Frank Lovšin
Podpredsednika: Janez Šemen in Barbara Šemen
Blagajnik: Tomaž Gorenšek
Tajnica: Martina Košnik
Arhivarica: Kati Likozar
Nadzornika: Jože Čer in Mari Erdani
Odborniki: Ani Erdani, Irena Hren, Marko Jakomin, Bernardka Jakopič, Helenca Jarem, Rezka Jarem, Tatjana Pogačnik.
Naslov: 1026 E. 61 St., Cleveland, OH 44103.

GLASBENA MATICA

President: Joseph Penko
1st Vice-Pres.: Olga Klanchar
2nd Vice-Pres.: John Vatovec
Secretary: Josephine Novak, 1951 Sunset Dr., Richmond Hts., OH 44143, tel. 261-1246
Treasurer: Josephine Bradach
Auditors: Jane Poznik, Sheldon Hopkins, Carolyn Budan
Wardrobe: Marie Shaver, Mary Batis
Librarian: Molly Frank
Publicity: Molly Frank, Charles Tercek, Lori Sierputowski
Director: Vladimir Maleckar
Pianist: Reginald Resnik
Rehearsals: Monday evening, Rm. 2, 8 p.m., 6417 St. Clair Ave.
New members are always welcome.

JADRAN SINGING SOCIETY

President: Florence Unetich
Vice-Pres.: Don Gorjup
Sec.-Treas.: Frank Bittenc
Rec.-Corr. Sec.: Betty Rotar
Auditors: Steve Shimits, Clarence Rugar and Jodi Mann.
Librarian: Josephine Tomsic
Musical Dir.: Reginald Resnik
Pianist: Alice Cech
Rehearsals are held every Wednesday evening from 7:30 to 9:30 p.m. at the Slovenian Workmens Home, 15335 Waterloo Rd., Rm. 3.

PLANINA SINGING SOCIETY

President: Frank Urbancic
Vice-Pres.: Mildred Lipnos
Fin. Sec.: Emma Urbancic, 11106 Lincoln Ave., Garfield Hts., OH 44125, tel. 581-1677

Corr. Sec.: Lillian Sadowski
Rehearsals: Weekly, Mondays, at 8 p.m.

MLADI HARMONIKARJI

Slovenski harmonikarski zbor dečkov in deklic pod vodstvom učitelja Rudija Kneza, 17826 Brian Ave., Cleveland, OH 44119, telefon 481-3155.

A.M.L.A. WEST PARK SINGERS

President: Marie Pivik
Vice-Pres.: Helen Konkoy
Rec. Sec.: Theresa Krisby
Treasurer: Joe Pultz
Auditors: Marge Peresutti, Ann Zalatel
Director: Marie Pivik

CIRCLE 2 SNPJ

SLOVENIAN JUNIOR CHORUS

President: Tricia Hlad
Vice-Pres.: John Stislow
Rec. Sec.: Laurie Zigman
Att. Sec.: Karen Malnar
Treasurer: Amy Stislow
Historian: Lisa Rome
Music Director: Cecelia Dolgan
Meetings 2nd Thursday of the month.
Rehearsals each Thursday, 7 p.m., Slovenian Society Home, Recher Ave., Euclid, Ohio.

SLOVENSKA PESEM CHORUS LEMONT-CHICAGO, III.

President: John Vidmar
Hon. Pres.: Lojze Arko
Vice-Pres.: Mike Vidmar
Treasurer: Elizabeth Martincic
Secretaries: Nezka Gaber, 2034 W. 22 Pl., Chicago, IL 60608; Helena Rozman, 1225 Highland, Joliet, IL 60435.
Director: Rev. Dr. Vendelin Špendov
Rehearsals: Every Sunday at 6 p.m. at the Baragov Dom, Lemont.

PEVSKI ZBOR U.S.P.E.H. Milwaukee, Wis.

President — John Repensek
Vice-pres. — Stanley Vidmar
Secretary — Albert Chandek
Treasurer — John R. Fugina
Chorus Conductor — Dolores Hackett

Dramatska društva Dramatic Societies

ODBOR DRAMATKEGA DRUŠTVA LILJA za leto 1985-1986

Predsednik: Frank Zalar ml.
Podpreds.: Matija Grdadolnik
Tajnica: Martina Košnik
Blagajničarka: Rezka Jarem
Zapisnikar: Miro Odar
Programski odbor: Ivan Hauptman, Ivan Jakomin, Srečo Gaser, Peter Dragar, Zdenka Zakrajšek, Mojca Slak, dr. Milan Pavlovič
Odrski mojster: Slavko Štepec
Arhivar: Srečo Gaser
Bara: Rudi Hren, Tone Štepec, Miro Celestina, Peter Celestina
Kuhinja: August Dragar, Anica Nemeč, Julka Zalar
Rediteljji: Jože Tomc, August Dragar, Matija Hočevar
Knjižničar: Srečo Gaser
Športni referent: Frank Zalar st., Matija Grdadolnik
Nadzorni odbor: Frank Hren, Viktor Kmetič, Stane Krulc
Seje se vršijo prvi ponedeljek v mesecu ob 8. uri v prostorih Slov. doma na Holmes Ave.

**Poročajte o društvenih
in osebnih novicah
v Ameriški Domovini!**

Folklorne skupine Folklore Groups

PLESNA SKUPINA KRES

President: Peter Hauptman
Vice-Pres.: Suzi Snyder
Treasurer: Peter Leksan
Committee: Joe Gaser, Matt Loncar, Mark Zakrajsek
Secretary: Monica Gaser, 468 Snavelly Rd., Richmond Hts., OH 44143, tel. 381-2602
Rec. Sec.: Monica Gaser

Razna društva Various Groups

MISIJSKA ZNAMKARSKA AKCIJA, Cleveland, Ohio

Duhovni vodja: Rev. Charles A. Wolbang C.M.; predsednica: Mariča Lavriša; podpredsednik: Jelka Kuhelj; tajnica in zapisnikarica: Mary Celestina, 4935 Gleeten Rd., Cleveland, OH 44143, tel. 331-5298; blagajnik: Štefan Marolt, 5704 Prosser Ave., Cleveland, OH 44103, tel. 431-5699; nadzorniki: Zofi Kossem, ing. Joseph Zelle, Vida Švajger; odborniki: Rudi Knez, Anica Knez, Agnes Leskovec, Mary Strancar, Ivanka Tominec, Mariča Miklavčič, Lojze Petelin; namestnika: Vinko Rožman, Frank Kuhelj.

ST. MARY'S PARISH P.T.U. ON HOLMES AVENUE

Spiritual Advisor: Rev. Victor Tomc
Honorary President: Sister Margaret
President: Kathy Stergar
Vice-Pres.: Kathy Knuk
Recording Sec.: Darlene Koenig
Corres. Sec.: Carol Burris
Treasurer: Helen Vodopivec

CATHOLIC WAR VETERANS ST. VITUS POST 1655

Chaplain: Rev. Joseph Boznar
Commander: Steven Piorkowski
1st V.C.: Daniel Reiger
2nd V.C.: Matthew Nousak
3rd V.C.: John Burchard
Adjutant: Thomas Kirk
Treasurer: Richard J. Mott, 760 E. 212 St., Euclid, OH 44119, tel. 531-4556 (H); 431-6062 (B)
Officer of the Day: Frank Godic
Judge Advocate, Robert Mills, Sr.
Welfare, William Lipold
Historian, Anthony Grdina
Medical, Martin Strauss
3 Year Trustee, John Oster
2 Year Trustee, J. E. Logar, Sr.
1 Year Trustee, John Kirk, Jr.
Auxiliary Liaison: Richard J. Mott
Meetings are held every third Tuesday each month in the clubroom, 6101 Glass Ave.
Purpose: To guard the rights and privileges of veterans, protect our freedom, defend our faith, help our sick and disabled, care for the widows and orphans, assist those in need, aid in youth activities, promote Americanism and Catholic Action, and to offer Catholic veterans an opportunity to band together for social and athletic activities.

C.W.V. LADIES AUXILIARY ST. VITUS POST 1655

President: Kathleen Merrill
1st V.P.: Rose Poprik
2nd V.P.: Marcie Mills
3rd V.P.: Theresa Vegh
Secretary: Patty Nousak White, 1133 E. 67 St., Cleveland, OH 44103
Treasurer: Aggie Briscar
Welf. Off.: Helen Snyder
Historian: Irene Toth

Ritual Off.: Jean McNeill
Trustee 3 Yr.: Jo Nousak
Trustee 2 Yr.: Mitzie Andrews
Trustee 1 Yr.: Jo Baskovic
Chaplain: Rev. Joseph Boznar
Meetings are held the second Wednesday of the month in the Post Meeting Room, 6101 Glass Avenue at 7:30 p.m.

ST. VITUS CHRISTIAN MOTHERS CLUB

Spiritual Director: Rev. Joseph Boznar
Principal: Sister Rosemary, SND
President: Roseanne Piorkowski
1st Vice Pres.: Mrs. Charlotte Taricska
2nd Vice Pres.: Florence Jaksic
Rec. Sec.: Marie Ogrinc
Corr. Sec.: Pat Talani
Treasurer: Pat Kucharski
Publicity Chmn.: Andrea Borstnik
Meetings are held on the first Wednesday of every month except July and August.
Dues are \$3.00 and paid in September for each school year.

ZVEZA DRUŠTEV SLOVENSKIH PROTIKOMUNISTIČNIH BORCEV

Predsednik: Anton Oblak, 1197 E. 61 St., Cleveland, OH 44103
Podpredsedniki: Vsi predsedniki krajevnih društev
Tajnik: Lojze Bajc, 963 E. 179 St., Cleveland, OH 44119
Blagajnik: Ciril Prezelj, R.R. 7, Guelph Ont., N1H 6J4, Canada
Tiskovni referent in član uredniškega odbora: Otmar Mauser
Pregledniki: Mirko Glavan, Jože Melaher, Anton Meglič
Zgodovinski referent: prof. Janez Sever, Cleveland, Ohio

BELOKRANJSKI KLUB

Predsednik: Matija Golobič; podpredsednik: John Hutar; tajnica: Vida Rupnik, 1846 Skyline Dr., Richmond Hts., OH 44143, tel. 261-0386; blagajnik: Matija Hutar; zapisnikar: Milan Dovič; nadzorni odbor: Janez Dejak, Milan Smuk, Nežka Sodja; gospodar: Frank Rupnik; kuharici: Marija Ivec in Milena Dovič

ŠTAJERSKI KLUB

Predsednik: Rudi Pintar
Podpredsednica: Malči Kolenko
Tajnica: Slavica Turjanski
Blagajničarka: Kristina Srok
Gosodar: Ivan Goričan
Pomočnik: Jože Benko
Odborniki: Štefan Rezonja, Tonica Simičak, Kazimir Kozinski, August Šepetavec, Jože Kolenko, Rozika Jaklič, Franček Toplak, Agnes Vidervol, Jelica Prelog
Nadzorni odbor: Angela Moser, Lojzka Feguš, Branko Senica, Martin Walentschak
Razsodišče: Marija Goršek, Tone Zgoznik, Pepca Feguš, Lenka Mismaš
Kuhinja: Elza Zgoznik, Angela Pintar, Franciška Benko, Marija Walentschak, Angela Radej
Seje: Po dogovoru

SLOVENSKO-AMERIŠKI PRIMORSKI KLUB v Clevelandu

Predsednik: Jože Cah
Podpredsednik: Jože Jenko
Tajnica: Hermina Bonutti, 29399 Shaker Blvd., Pepper Pike, OH 44124, tel. 831-1954
Blagajničarka: Marija Dekleva, 25151 Farrington Ave., Euclid, OH 44132, tel. 261-6746
Odborniki: Dr. Karl B. Bonutti, Vinc Sfiligoj, Štefan Durjava, Jože Deloš, Karlo Družina, Danilo Manjas, Olga Valenčič, Kati Gorjup
Pravni svetovalec: Charles Ipapec (odvetnik)
Redarja: Gino Bremec, Lojze Čenčič

WATERLOO SLOVENIAN PENSIONERS CLUB

President: Frank Bittenc
1st Vice-Pres.: Louis Jartz
2nd Vice-Pres.: Ann Kristoff
Sec.-Treas.: Steve Shimits, 18050 Lake Shore Blvd., Apt. 107, Euclid, OH 44117, Tel. 531-2281
Rec. Sec.: Helen Vukcevic
Auditing Comm.: Louis Jartz, Ann Kristoff, Mollie Raab
Planning Comm.: Alice Bozic, Ann Kristoff, Frank Bittenc, Steve Shimits, Cecelia Wolf
Slov. and Eng. Publicity: Cecelia Wolf, Ann Kristoff, Louis Tisovec

SLOVENE PENSIONERS CLUB NEWBURGH-MAPLE HEIGHTS

President: John Taucher, Tel. 683-6957
Vice-Pres.: Mary Zivny
Sec.-Treas.: Josephine Rezin, 15701 Rockside Rd., Maple Hts., OH 44137, Tel. 662-9064
Rec. Sec.: Donna Stubler
Auditors: Louis Champa, Frank Urbancich, John Perc
Monthly meetings are held the fourth Wednesday of each month, at 1 p.m., alternating at the Slovenian Natl. Homes on E. 80 St. and 5050 Stanley Ave., Maple Hts.

American Slovene Pensioners Club of Barberton, Ohio

President: Vincent Lauter
Vice-Pres.: Joseph Yankovich
Sec.-Treas.: Jennie B. Nagel, 245 - 24th St., N.W., Barberton, OH 44203 - Telephone: 1-216-825-6227 or 825-2267.
Rec. Sec.: Angela Polk
Auditors: Frances Smrdel, Angela Misich, Mary Kovacic
Substitute: Josephine Platner
Fed. Reprs.: Theresa Cekada, Angela Polk, Frances Smrdel, Josephine Platner, Jennie B. Nagel; alternate Mary Kovacic
Meetings every first Thursday of the month at 1 p.m. in the Slovene Center, 70 - 14th St., N.W., Barberton, Ohio

Progressivne Slovenke Amerike

Progressive Slovene Women of America

SUPREME BOARD

President: Florence Unetich
1st Vice-Pres.: Joyce Plemel
2nd Vice-Pres.: Josephine Tomsic
Fin. Sec.: Millie Bradac
Rec. Sec.: Emily Starman
Corr. Sec.: Hildegard Kazen
Treasurer: Marie Plevnik
Auditors: Jennie Zaman, Vida Zak, Frances Mauric, Josephine Skabar, Wilma Tibjash
Educ.-Welfare: Cecelia Wolf, Olga Pozar, Rose Gorman, Helen Vukcevic, Caroline Lokar.
Historian: Joanna Jadrlich
Editor: Agnes Elish

CIRCLE 1

President: Cecelia Wolf
Vice-Pres.: Sophie Matuch
Sec.-Treas.: Alma Lazar
Rec. Sec.: Wilma Tibjash
Auditors: Mary Dolsak, Molly Raab, Vida Zak
Sunshine Comm.: Mary Wolf and Alma Lazar.

Social and Educ. Comm.: Bertha Dvogan, Mary Dolsak, Ann Kristoff
Cookbooks: Alma Lazar, tel. 531-5627
Meetings: First Thursday of the month.

Imenik slovenskih društev Slovene Organization Roster

(nadaljevanje s 7. str.)

ST. CLAIR RIFLE AND HUNTING CLUB

Predsednik: Frank Cendol
Podpredsednik: Jože Cah
Tajnik-blagajnik: Gus Babuder
Zapisnikar: Bob Kogovsek
Orožjar: Branko Perpar
Odborniki: Alojz Pugelj, Eugene Kogovsek, Elio Erzetič, Frank Zorman st.

SLOVENIAN AMERICAN HERITAGE FOUNDATION

President: Dr. Karl B. Bonutti
Vice President: Ann M. Opeka
Secretary: Frances Kosch
Treasurer: James E. Logar
Executive Committee (At Large):
Hon. August Pryatel
Hon. Edmund J. Turk
(Parliamentarian)
Frederick E. Krizman
(Legal Advisor)
August B. Pust
(Programs)
Dr. Rudolph M. Susel
(Publicity)
Joseph Skrabec
(Membership)
Mailing Address: care of James E. Logar, 504 Karl Dr., Richmond Hts., OH 44143

SLOVENE HOME FOR THE AGED 18621 Neff Road Cleveland, OH 44119

President: Marie Shaver
Vice-Pres.: Rudolph Kozan
Treasurer: Alma Lazar
Rec. Sec.: Rudolph M. Susel
Corr. Sec.: Vida Kalin
Trustees: Jean Krizman, Stanley Laurich, John Cech, Robert Lazar, Ronald Zele, Richard Tomsic, Albert Pestotnik, Sutton J. Girod, Anthony Lavriša, Frank Cesen
Alternates: (1st) Frances Mauric; (2nd) Rose Mary Toth
Administrator: Agnes Jeric Pace, N.H.A.
Honorary Trustees: Mary Kobal, Frank Kosich, James Kozel, Albin Lipold, Frederick E. Krizman, Agnes Pace, Vida Shiffrer, Michael Telich, Cecelia Wolf
Statutory Agent and Parliamentarian: Paul J. Hribar, L.P.A.

SLOVENE HOME FOR THE AGED AUXILIARY (Meets every 4th Thursday at SHA at 7:30 p.m.)

President: Jennie Trennel
Vice-Pres.: Ann Tercek
Rec. Sec.: Bertha Richter
Treasurer: Anne Ryavec
Corr. Sec.: Anne Ryavec, 400 E. 214 St., Euclid, OH 44123, telephone 731-5776
Corr. Sec.: Helen Levstick
Committee Chairpersons:
Historian: Nettie Mihelich
Liaison Officer: Jean Krizman
Membership: Anne Millavec
Publicity: Madeline Debevec
Ways and Means: Jennie Trennel
Reporter: Eleanor Pavey
Welfare: Jo Prince
50-50 Fund Raiser: Jo Prince

SLOVENIAN NATIONAL ART GUILD

President — Justine Skok
Vice-pres. — Justine Girod
Treasurer — Patty Nousak White
Secretary and Rec. Sec'y. — Molly Raab, 32 Lincoln Dr., Cleveland, OH 44110
Auditors: Jean Krizman, Sophie Opeka, John J. Streck, Steve Shimits
Chairman, Membership: Eleonore Rudman, 2081 E. 224 St., Euclid, OH 44117, tel. 531-8927
Chairwoman of Heritage and Stitchery and Design: Doris Sadar
Consultant: August B. Pust

Federation of Slovenian Natl. Homes: John Habat
Historian: Maria Dimitrijevic
Newsletter Chairwoman: Doris Sadar
Meetings: Third Monday of each month at 7:30 p.m. at Slovenian Society Home, Recher Ave., Euclid Ohio

AMERICAN SLOVENE CLUB

President: Polly Steffner
Vice-Pres.: Agnes Koporc
Secretary: Helen Levstick
Rec. Sec.: Terri Hocevar
Corr. Sec.: Emilee Jenko
Treasurer: Rose Grmsek, 6512 Bonna Ave., Cleveland, OH 44103, tel. 361-1893
Committee Chairpersons:
Cultural Gardens Representative: Gene Drobnic (Alternate: Terri Hocevar)
Historian: Nettie Mihelich
Slovene Home for the Aged: Carolyn Budan
Hospitality: Fran Hrovat
Sunshine: Alyce Royce
Membership: Fran Lausche
Publicity: Madeline Debevec
Board of Trustees:
Chairperson: Eleanor Pavey, Dorothy Urbancich, Madeline Debevec, Alice Lausche, Mildred Hrovat

Meetings are held on the first Monday of each month, except July and August, at Broadview Savings Club Room, 26000 Lake Shore Blvd., Euclid, Ohio

KLUB LJUBLJANA

Predsednica: Kristine Kovach
Podpreds.: Steffie Jamnik
Tajnica: Mae Fabec
Blagajnik: Frank Fabec
Zapisnikarica: Jane Novak
Nadzorni odbor: Ceal Znidar, Joseph Mateyka, Rudy Lokar
Poročevalec: Rudy Lokar
Seje se vršijo vsak zadnji torek v mesecu ob 8. uri zv. v SDD na Recher Ave.

SLOVENSKA TELOVADNA ZVEZA V CLEVELANDU

Starosta: Janez Varšek; tajnica in blagajničarka: Meta Lavriša, 1076 E. 176 St., Cleveland, OH 44119; načelnik: Milan Rihtar; vadiateljski zbor: Milan Rihtar, John Varšek, Meta Lavriša, Cathy Boh
Telovadne ure: vsak četrtek od 6. do 10. zvečer v telovadnici pri Sv. Vidu.

SLOVENIAN SPORTS CLUB 2858 Hayes Drive Willoughby Hills, OH 44094 946-4039

Predsednik: Ed Skubitz
Podpreds.: Michael Dolinar
Tajnik: Tomaž Veider
Blagajnik: Leo Vovk
Načelnik odbora: Andrew Celestina
Odborniki: Andrew Celestina, Michael Dolinar, Stan Knez, Smiley Ramsak, Edward Skubitz, Robert Stepec
Pravni svetovalec: Tom Lobe

BALINCARSKI KROŽEK SLOVENSKE PRISTAVE

Predsednik: Toni Švigelj
Podpreds.: Feliks Breznikar
Tajnik: Joseph Marinko
Blagajnik: Toni Škerlj
Odborniki: Ani Breznikar, Angelca Debeljak, August Dragar, Lojze Hribar, Lojze in Micka Mohar, Stane Švajger, Cilka Švigelj, Janez in Tončka Švigelj, Ignac Tavčar, Henrik Urbančič
Nadzorni odbor: Tone Kanalec, Jože Sojer, Maks Jerič
Seje se vršijo po dogovoru.

ANDREJ KOBAL

SVETOVNI POPOTNIK PRIPOVEDUJE

(nadaljevanje)

Zasledovanje revolucionarjev se ni zdelo več važno, kajti najbolj nevarni socialni revolucionarji, ki so v preteklosti izvršili največ atentatov, so se umirili. Mnogi so celo začeli prisegati zvestobo caristični Rusiji za vojno proti militaristični Nemčiji. Leninova skupina pa je tedaj najbolj delovala s propagando za poraz Rusije in v tem oziru sodelovala z Nemci.

Ko je napočila revolucija v februarju leta 1917, Ohrane kot varnostne službe proti revolucionarjem doma ni bilo več in poslovanje v Parizu je na mah prenehalo. Vlada socialnih revolucionarjev je poslala v Pariz odbor, da preuči arhiv Ochrane ter ga pripravi in odpošlje v Rusijo, toda carski poslanik Maklakov je pošiljko

BALINCARSKI KLUB NA WATERLOO RD.

Predsednik: Mate Zaharija
Podpredsednik: Ivan Viskovich
Tajnik: Mario Grbac
Blagajnik: Joseph Puhaj
Zapisnikar: Luka Mejak
Nadzorniki: Joseph Ferra, Stanley Grk, Tony Sturm
Kuharici: Emma Grk, Caroline Lokar
Seje sklicuje odbor. Balinanje čez zimo v lepih in gorkih prostorih od 11. dop. do 12. ure opolnoči za moške in ženske. Letna članarina \$5. Novi člani dobrodošli.

S.K.D. TRIGLAV

Milwaukee, Wisconsin
Duhovni vodja: Rev. dr. Jože Gole
Predsednik: Jože Kunovar
Podpreds.: John Bambič
Tajnik: Frank Menchak
Zapisnikarica: Marija Kadunc
Blagajničarka: Milka Modic
Pomočnica blagajničarke: Helen Coffelt
Upravnik parka Triglav: Frank Mejač
Pomočnik upravnik parka: Stane Jaklič
Prosnetni vodja: Vladislav Kralj
Pomočnica prosnetnega vodje: Biba Kralj-Bambič
Pevovodkinja: Mara Kolman
Športni referent: John Mejac
Referentka za plesno skupino Triglav: Biba Kralj-Bambič
Zastopnica S.K.D. Triglav pri USPEH: Loni Limoni
Dopisnik za Ameriško Domo: Franc Rozina
Bara: Darko Berginc
Pomočnik pri bari: Albert Zigoy
Kuhinja: Loni Limoni
Nadzorni odbor: Karel Maierle, Rezi Kotar, John Limoni
Razsodišče: Ludvik Kolman, Luke Kolman, John Levičar

THE AMERICAN SLOVENIAN CLUB OF SOUTH FLORIDA

President: Erna Kotula
Vice-Pres.: Ellie Michaels
Secretary: Mamie Willis
Treasurer: Richard Flynn
Trustees: Cyril Grilc, Frank Kotula, Paul Tucker
Meetings at 2 p.m., first Sunday of the month, at Carpenter's Hall, 301 N.E. First St., Pompano Beach, Florida.

preprečil, da spraviti ves arhiv v zaboje ter ga obdržal do leta 1926.

Tedaj ga je podaril Herbertu Hooverju, upravitelju ameriških pomožnih akcij za Evropo, ki je vse skupaj odpremil v Ameriko. Pogoj poslanika Maklakova je določal, da bi nihče ne smel imeti dostopa do arhiva do njegove smrti; umrl je leta 1956.

Hoover, izvoljen za predsednika Združenih držav leta 1928, je že tedaj nameraval ustanoviti zavod za zgodovinsko preučevanje vojne, miru in revolucij. Arhiv Ochrane je torej izročil novoustanovljenemu zavodu v hrambo. Sam je bil še predsednik zavoda, ko so zaboje z arhivom končno odprli. Našli so, kot je bilo pričakovati, silno zmešano zbirko, sestavljeno večinoma iz ruskih dokumentov. A med njimi so bili spisi, poročila, šifrirane brzojavke in čekani zapiski v skoro vseh evropskih jezikih.

Za preučevanje in organiziranje tako različnega materiala je bilo treba ljudi, ki so obvladali številne jezike; nad njimi pa bi moral biti voditelj, ki je poznal obveščevalne načine, rusko zgodovino in mednarodne odnošaje. Takega so dolgo iskali in leta 1962 so našli mene.

Poznal sem jezike in imel sem poglede v obveščevalno poslovanje; nisem pa povsem ustrezal znanstvenim potrebam voditelja v tako ogromnem in zamotanem poslu. Toda ravnatelj Campbell je bil zadovoljen in vztrajal je, da čimprej začnem.

Kot sem osebno izvedel iz ust Herberta Hooverja, ki je leta 1962 prišel na letno sejo odbora ravnateljev zavoda, sta se o meni pogovarjala pred zaposlitvijo. Hoover mi je tedaj dejal, da se spominja avdienco, ko sem bil pri njem v Beli hiši. Glede arhiva sem mu povedal, ni lahka naloga vse do dobrega preučiti, a Hoover je odgovoril, da je direktor našel pravega strokovnjaka za to.

Campbell mi je dal polno moč, poiskati in zaposliti pomočnike. To je bila prva nelahka naloga. Iz Detroita sem povabil urednika poljskega dnevnika, bivšega diplomata Lesniewiczza, ki je sprejel odgovornost za preučevanje dokumentov v poljskem, francoskem in tudi v ruskem jeziku. V San Franciscu sem zaslišal kandidata Arsena Jurjeva, po rodu iz Rusije, ter ga potrdil za ruski del arhiva.

V bližini univerze Stanford sem se sestal s hčerko srbskih plantažnikov češpelj po imenu

La Verne, ki je ravno dokončala univerzo, ter prevzela odgovornost za francoski jezik in za dokumente v angleščini.

Poizkusil sem najeti učitelja v neoddaljeni armadni šoli, za poučevanje tujih jezikov, Slovenca, ki je odklonil, češ da želi imeti stalno službo, ne samo za dve leti, kot sem povedal. Morebiti se je pozneje kesal, ker je armadna šola ukinila slovenske razrede. Dobil sem drugega, nekega Makladonca, a sem ga moral po mesecu dni zaradi varnosti odpovedati. Uslužbencem je bilo zapovedano v javnosti molčati o vsebini arhiva, vsaj dokler ni bilo vse organizirano in bi ga odprli za zgodovinske preučevalce.

Vsak, katerega sem najel, se je prestrašil pri uvajanju v delo. Na tone dokumentov v zabojih je zavzemalo ves del nadstropja v obsežnem stolpu zavoda.

Odretil sem majhno sobo zase, v drugih dveh pa sem dal napraviti police ob stenah, študijske mize in prostor za omare, v katerih je pariška Ochrana hranila policijske zapiske o revolucionarjih doma in na tujem. V teh so bile fotografije, opisi in črteži njih gibanj in tajnih sestankov, poleg tega tudi sezname tajnih agentov in mrež za obveščanje, v začetku vse v abecednem redu, a precej zmešano.

Silno važna je bila popolna zbirka depeš iz Pariza v Petrograd in obratno, od začetka poslovanja do konca, od 1883 do 1917 in prav tako vsa korespondenca med podružnicami, ki se je često tikala sodelovanja z varnostnimi oddelki drugih evropskih držav.

Najbolj zmešana je bila zbirka zaplenjenih pisem med revolucionarji, ruskimi in drugimi. Ta je bila tudi najtežja za čitanje, pogosto težko čitljiva, ker so se zarotniki posluževali svojih šifer, besed, ki so zanje pomenile kaj drugega, kot pomenijo navadnim zemljanom, in načekanih kratic.

Vsega, kot sem s časom ugotovil, je bilo okoli 270.000 dokumentov, poročil, spisov, zaplenjenih pisem revolucionarjev, depeš med Petrogradom in postojankami po svetu, tajnih tiskovin in fotografiskih albumov.

Vsa shramba je bila za močno mrežasto ograjo in dostop v »moje« nadstropje sploh prepovedan obiskovalcem, kajti arhiv je vseboval dragocene zgodovinske dokumente, na primer zaplenjena pisma Lenina, Trockega, Krupskaje ter njene obveščevalne službe in celo vrsto drugih oseb, ki so prišle do oblasti po ruski revoluciji.

Ravnatelj Campbell mi je povedal, da je sovjetska vlada dvakrat uradno zahtevala izročitev arhiva njim kot naslednikom carske vlade, toda Hoover pred njim in pozneje on sam je zahtevo prezrl.

(Nadaljevanje prihodni torek)

Oglašujte v
Ameriški Domovini!